

Ettepanek Kesk-Eesti arenguleppe nõukogule

SA Viljandimaa Arenduskeskus esitab Kesk-Eesti arenguleppe nõukogule ülevaate kavandatavast projektitaotlusest eesmärgiga saada nõukogult kinnitus projekti vastavusele arenguleppes seatud strateegilistele eesmärkidele.

Projekti lühitutvustus: Projekt „Linnuste tee“ ühendab Kesk-Eesti ajalooliselt ja kultuuriliselt olulised objektid – Viljandi, Lõhavere, Tarvastu ja Karksi ordulinnused ning Helme, Põltsamaa ja Paide linnuse – ühtseks maakondade üleseks turismitooteks. Projekti eesmärk on kujundada seitsmest linnusest terviklik külastajateekond koos ühise visuaalse identiteedi, digiplatvormi, turundusstrateegia ja külastustaristuga.

Tulemuseks on atraktiivne, ligipääsetav ja tänapäevane päranditurismi sihtkoht, mis kasvatab piirkonna nähtavust, külastatavust ja konkurentsivõimet.

Vastavus Kesk-Eesti ettevõtluskeskkonna edendamise arenguleppele

Tegevussuund 1. Piirkondlike keskuste elujõulisus

Arenguleppes nähakse ette piirkondlike keskuste elukvaliteedi ja teenuste kättesaadavuse parandamist.

Projekt tugevdab Viljandi ja Paide kui Kesk-Eesti ajalooliste ja kultuuriliste keskuste positsiooni, sidudes need väiksemate keskustega nagu Karksi-Nuia, Helme ja Põltsamaa.

Linnuste võrgustiku kaudu paraneb ligipääs avalikele turismiobjektidele, mis omakorda kasvatab piirkondlikku ettevõtlust, turismivoogusid ning kohalike teenuste kasutust.

Nii toetab projekt regionaalset tasakaalu ja aitab vältida ääremaastumist – eesmärki, mis on arenguleppe üldises visioonis (ptk I, p 1.7 ja 1.8) kesksel kohal.

Tegevussuund 2. Ettevõtluseks vajalik taristu

Arenguleppe eesmärk on arendada ettevõtlust toetavat füüsilist ja digitaristut.

„Linnuste tee“ loob külastustaristu, mis hõlmab teekonna tähistust, parkimisalasid, puhkealasid, viidastust ja ligipääsetavust erivajadustega külastajatele. Lisaks rajatakse ühine veebikeskkond, mis toimib digitaalse külastusteeconnanähtuse ja turundusplatvormina.

Antud investeering tugevdab kogu piirkonna ettevõtluskeskkonda: see suurendab turismiteenuste (majutus, toidlustus, giiditeenus, käsitöö, transport) nõudlust ja loob uusi ettevõtlusvõimalusi.

Projekt on otseselt kooskõlas arenguleppe ülesandega tagada ettevõtluseks vajalik taristu ja tugevdada regioonidevahelist koostööd.

Tegevussuund 6. Regionaalse ettevõtluse innovatsioonivõime

Arenguleppes rõhutatakse vajadust kasvatada innovatsioonivõimekust ja lisandväärtust läbi teadmiste, tehnoloogia ja koostöö.

„Linnuste tee“ rakendab päranditurismi arendamisel uuenduslikke digilahendusi: interaktiivseid ekspositsioone, 3D-visualiseeringuid ja kesket digikaarti, mis ühendab linnuseid virtuaalselt.

Need tegevused suurendavad piirkonna turismisektori innovatsioonipotentsiaali ja loovad eeldused nutikate turismiteenuste tekkeks.

Projekt aitab tõsta Kesk-Eesti tuntust kui kaasaegse ja uuendusliku turismisihtkohana, kus ajalugu ja tehnoloogia on ühendatud.

Tegevussuund 7. Kohapõhise ettevõtluskoosluse edendamine

See tegevussuund on Linnuste tee projekti tuum. Arenguleppes rõhutatakse koostööpõhist ettevõtluskooslust ja piirkondliku identiteedi tugevdamist.

Projekt ühendab seitsme linnuse haldajaid, kohalikke omavalitsusi, turismiettevõtjaid, muuseume ja kogukondi ühise eesmärgi nimel.

Koostöös luuakse ühine turundusstrateegia, korraldatakse koolitusi ja võrgustikusündmusi ning töötatakse välja ühtne müügiplatvorm.

Selline koostöö loob tugeva maakondadevahelise turismikoosluse ja tugevdab Kesk-Eesti kui ühtse kultuuri- ja ettevõtluspiirkonna kuvandit.

Tegevussuund 8. Kestlik ettevõtlus

Arenguleppes on fookuses kestlik areng ja keskkonnahoid.

„Linnuste tee“ lähtub põhimõttest, et kultuuripärandi säilitamine ja majanduslik kasutamine peavad käima käsikäes.

Projekt soodustab keskkonnasõbralikku külastust – rajatakse jalgsi ja jalgrattaga ligipääsetavad teekonnad, eelistatakse looduslähedasi lahendusi ning kasutatakse energiatõhusaid ja digitaalset külastusinfot vähendavaid lahendusi.

Projekt aitab vähendada turismi ökoloogilist jalajälge ja toetab arenguleppes seatud kestliku ettevõtluse eesmärgi.

Projekti mõju Kesk-Eesti regioonile

„Linnuste tee“ loob Kesk-Eestis tervikliku päranditurismi sihtkoha, mis suurendab külastusvoogusid ja majanduslikku aktiivsust kolmes maakonnas – Viljandimaal, Järvamaal ja Jõgevamaal.

- piirkonna turismi- ja majutusteenuste nõudluse kasvus;
- uute ettevõtlusvõimaluste tekkes (teenused, giidid, toitlustus, elamused);
- kohalike elanike kaasamises ja kogukondade tugevnemises;
- Kesk-Eesti tuntuse kasvus nii siseriiklikul kui rahvusvahelisel turul.

Projekti mõju ulatub üle maakondade piiride, ühendades eri sektorid ja kogukonnad. See suurendab Kesk-Eesti ettevõtlusaktiivsust, loob uusi koostöövorme ning tugevdab piirkonna identiteeti ja majanduslikku konkurentsivõimet.

Palume Kesk-Eesti arenguleppe nõukogul kinnitada, et projekt „Linnuste tee“ vastab arenguleppe strateegilistele eesmärkidele ja toetab selle elluviimist Kesk-Eesti kui ühtse ja atraktiivse ettevõtlus- ja elukeskkonna kujundamisel.

Lugupidamisega,

Kadi Ploom

Viljandimaa Arenduskeskus

Juhatuse liige

kadi.ploom@viljandimaa.ee